

AZ ORSZÁGOSVÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2013. ÁPRILIS 10-ÉN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket, vendégeinket, a Választási Iroda tagjait és vezetőjét, valamint az Országos Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a bizottság részéről 7-en vagyunk jelen, így az ülésünk határozatképes. A napirendjeink a kiküldötteknek megfelelően a következők lennének: 1. Országos népszavazási, illetve népi kezdeményezési kérdések hitelesítése; 2. napirendi pontban pedig az. Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, javaslata? Ha nincsen, akkor kérem, a napirendet fogadjuk el. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag a napirendet elfogadtuk.

I. Országos népszavazási, illetve népi kezdeményezési kérdések hitelesítése

II. Egyebek

Javaslom, mivel azt a jelzést kaptam, hogy a kérdés benyújtója az ülésen jelen van, ezt a táblázatban 21. kérdést erre tekintettel esetlegesen vegyük előre, és akkor ezzel kezdenénk a mai ülésünket. Gondolom, ennek nincsen akadálya? Ha nincsen, akkor hallgassuk meg a kérdést.

I. Országos népszavazási, illetve népi kezdeményezési kérdések hitelesítése

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bíróság! A kezdeményezést magánszemély nyújtotta be. Országos népi kezdeményezést kíván indítani. Az aláírásgyűjtő ív a követelményeknek eleget tesz, és azon a következő található:

- 1. „Kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy új jogszabály alkotásával, vagy egy már meglévő jogszabály módosításával, teljes mértékben számolja fel az összes rablóhitelt, ismertebb nevén a „deviza”-hitelt.”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy kinek van a kérdéssel kapcsolatban véleménye, észrevétele? Ez egy népi kezdeményezésre irányuló kérdés. Hasonló kérdések viszonylag nagy számban voltak már előttünk különböző megfogalmazásokban az elmúlt időszakban. A kérdés napjainkban is napirenden van úgy mellelleg, bár nyilván ez nem a mi kompetenciánk.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Mivel népi kezdeményezésről van szó, az egyértelműség az, amit tulajdonképpen vizsgálhatunk, illetve vizsgálnunk kell. Én azt gondolom, hogy két olyan eleme van ennek az állításnak, ami legalábbis a választópolgár és a jogalkotó számára sem lehet egyértelmű. A felszámolásnak a módja az nyilván egy lényeges kérdés. Az, hogy támogatja-e valaki ezt a kezdeményezést, ez attól is függ, hogy éppenséggel milyen tartalmi jogalkotásról lenne szó ebben az esetben. A rablóhitel fogalma az köznapi fogalom, de azt gondolom, ha a devizahitelnél maradunk, ott is valamiféle fogalmi pontosítás vagy szűkítés indokolt lehet. Tehát ez a két elem, ami szerintem egyértelműségi probléma, úgyhogy emiatt azt javasolom, hogy a Választási Bizottság ne hitelesítse a kérdést.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Hasonló ügyeket már több éve tárgyalunk. A devizahitel átfogó kategória, azon belül is nagyon sokféle dolog van. A tényleges devizahitel, amikor valaki devizában is kapja meg ezt a hitelt. A devizaalapú hitel, amikor csak az elszámolás alapja valamiféle deviza, tehát ez a része korántsem egyértelmű a dolognak. De a felszámolás kategória, ami nyilván a megszüntetésre irányul, azzal kapcsolatban is lehetnek aggályok. Kérdezem, hogy van-e valakinek más véleménye a dologról, vagy ennek mentén szavazhatunk? Jó. Az elhangzottak alapján a kérdéssel kapcsolatban egyértelműségi probléma merült fel. Aki ennek alapján a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett szavaz, az kérem, tegye meg. Köszönöm. Megállapítom, hogy 7 igen szavazattal egyhangúlag a kérdés hitelesítését a Választási Bizottság elutasította. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! 12 kérdést egy kezdeményező nyújtott be, még hozzá Huber Károly, a Felelős Társadalomért Közhasznú Alapítvány kuratóriumi tagja. Mielőtt a kérdéseket ismertetném, néhány körülményre szeretném felhívni a figyelmét a bizottságnak. Mint ahogy említettem, itt egy kuratóriumi tag nyújtotta be a kezdeményezéseket. A bírósági nyilvántartás szerint, illetve a Ptk. alapján a kuratóriumi tag képviselőre nem jogosult, illetve csak megbízás alapján lenne jogosult. Ez alapján megkerestük a Fővárosi Törvényszéket, amely az alapítvány adatait kezeli. Srej Ádám úr a képviselője az alapítványnak. Ennek birtokában előzetesen a bizottságnak állást kell foglalni, hogy ilyen formában a kezdeményezések érvényesnek tekinthetők-e, vagy nem, és azok után lehetséges a további eljárásról dönteni.

1. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az önkormányzati, országgyűlési képviselők, valamint az európai parlamenti képviselők választásának és választhatóságának feltétele legyen a magyarországi bejelentett állandó lakcím?”*
2. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a listás (lajstromos) választás alapján megválasztott országgyűlési képviselők elveszítsék mandátumukat abban az esetben, ha már nem a pártlistáról megszerzett mandátumuknak megfelelően megalakult országgyűlési képviselőcsoport vagy a listás mandátumunkat kijelölő párt tagjai?”*
3. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a fedezet alapú hitelszerződésekben a fedezet elkobzását, kisajátítását követően a hitelező a fedezeten felül további követelésekkel ne élhessen?”*
4. *„Egyetért-e Ön a személyes csőd bevezetésével, mely a fizetéképtelen személyek esetében az adós és a hitelező független segítővel próbálják az adósságokat átütemezni és a fizetőképességet helyreállítani?”*
5. *„Egyetért-e Ön a Magyar Hitelminősítő Hivatal létrehozásával, mely központilag tárolja és értékeli az ismétlődő tranzakciók és szerződések gazdasági és fizetési adatait?”*
6. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy kizárólag nemzetbiztonsági okokból titkosíthatson anyagot vagy információt az országgyűlés és a kormány?”*

7. *"Egyetért-e Ön azzal, hogy minden közpénzből – részben vagy egészben – finanszírozott pénzügyi művelet nyilvános legyen, naprakészen és időrendben legyen feltüntetve az interneten egy könnyen átlátható és hozzáférhető módon?"*
8. *"Egyetért-e Ön azzal, hogy a már telepített internet-infrastruktúrával rendelkező helyszíneken, valamint a mobil internettel rendelkező felhasználóknál a szolgáltató és az üzemeltető ingyenes internetes hozzáférést garantáljon a kormányzati, az önkormányzati és a közhasznú oldalakhoz?"*
9. *"Egyetért-e Ön azzal, hogy az általános iskolákban kötelező legyen a diákok gépirás-oktatása?"*
10. *"Egyetért-e Ön azzal, hogy az állami és önkormányzati fenntartású középiskolákban kötelező legyen a diákok általános, az életvitelhez szükséges pénzügyi készségeinek fejlesztése?"*
11. *"Egyetért-e Ön azzal, hogy az állami és önkormányzati fenntartású iskolák megfélemlítést megelőző és megszüntető programot vezessenek be?"*
12. *"Egyetért-e Ön, a Magyar Társadalmi Kamara létrehozásával, melyben kamaraszerűen tömörülnének a civil, a non-profit és a közhasznú szervezetek?"*

Még egy mondatot tennék hozzá. Ugyanez a kezdeményező két évvel ezelőtt hasonlóképpen járt el, tehát akkor is a Huber úr nyújtotta be a kezdeményezéseket. Akkor erről a körülményről, hogy ő nem jogosult képviselni az alapítványt, már tájékoztatva lett, ennek ellenére ismételtelen kerültek ezek a kérdések így benyújtásra.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A jegyzőkönyv számára rögzítem, hogy időközben a testület létszáma 8 főre gyarapodott. Az ülés előkészítése során tájékoztam erről a beadványról. Itt annyit kell tudni, még egyszer mondom, hogy ennek az ügynek volt annyi előzménye, hogy ugyanez a személy nyújtott már be az alapítvány képviseletében korábban kérdéseket. Akkor többször is felszólítottuk arra, hogy igazolja azt, hogy ő az alapítványt jogosult képviselni. Ezt követően történt meg ennek az igazolása. Én most azért nem kezdtem el ezzel ezt a történetet, mert úgy gondolom, hogy ezt már egyszer eljátszottuk, a kezdeményező nagyon jól tudja, hogy mik a jogai, és hogyan kellene eljárnia, ennek ellenére most ugyanúgy és ugyanott tartunk, ahol az előző körben. Ennek a fényében is kérném a véleményeteket, hogy hogyan álljunk ehhez a kérdéshez, kezdjünk ebben megint akkor úgy, hogy igazolja, vagy egyáltalán ezt a részét tegyük rendbe a dolognak, vagy pedig vegyük olybá, hogy olyan személy részéről került ez benyújtásra, aki aláírási joggal nem rendelkezik, és hozzunk az ügyben határozatot. Ez a két út áll előttünk. Hallgatnám a véleményeteket.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen Elnök Úr! Az ülést megelőzően ebben az ügyben már elektronikus levelek útján kommunikáltunk egymás között. Én az akkori álláspontomat fenntartanám. Egy darab felhívó levelet küldjünk ki neki, hogy igazolja a képviseleti jogosultságát. Ebben a felhívó levélben emlékeztessük arra az előzményügyre, és tájékoztassuk arról, ha megadott határnapon belül nem igazolja a képviseleti jogosultságát, akkor érdemi megtárgyalásra nem

fog sor kerülni a kérdések tekintetében. Tehát egy levelet kapjon meg az úr. Nagyon jól tudja, hogy mit kell neki benyújtani, hogy az alapítványt képviselhesse, és elhangzott az iratismertetés során, hogy ő nem bejegyzett képviselő, tehát a jelenlegi iratok alapján nem rendelkezik képviseleti jogosultsággal. Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Annyit tennék hozzá, hogy a két megoldás közötti lényeges különbség talán az lehet, hogy amennyiben határozattal állapítjuk meg azt, hogy nem volt képviseleti jogosultság, ilyen módon nem volt a jogosult kezdeményezésre az illető, akkor lehetséges hogy jogorvoslat keretében a bíróság azt megállapítja, hogy magánszemélyként ezt mégis megtehetette volna, tehát ezt a dilemmát valamilyen módon mérlegelnünk kell, amikor a válasz kérdésében döntünk. Köszönöm.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Véleményem szerint szigorúbb eljárást kellene alkalmazni. Teljesen egyértelmű, hogy az alapítvány képviseletében próbálta beadni a kérdéseket, és olyan formai hiányosságnak tartom azt, hogy nincsen képviseleti jogosultsága, hogy a határozattal történő elutasítás mellett vagyok.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Én is nézem magát a beadványt, ez valóban egy céges levélpapíron került benyújtásra, és valóban ott is van, hogy alapítvány, és kuratóriumi tagként van a beadvány aláírva.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Én a Sasvári Róbert tagtársam véleményéhez annyit fűznék még hozzá, hogy amennyiben határozatot hozunk, akkor térjünk ki rá az előzményre, tehát, hogy egyszer már nyújtott be hiányosságokkal a beadványozó egy kérelmet, és akkor már fel lett hívva arra, hogy igazolja képviseleti jogosultságát. Még azt is az indokolásba kellene írni, hogy nem tekinthető magánszemélynek, mivel az alapítvány hivatalos fejléces papírján nyújtotta ezt be, tehát ezért értékelte úgy a Választási Bizottság, hogy az alapítvány nevében kívánt eljárni másodszor is.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Kíván-e még valaki hozzászólni? Ha nem, akkor szavaznánk a kérdésben. Onnan kezdenénk, hogy volt javaslat arra, hogy írjunk megkeresést a hiányosságok pótlása tekintetében a kezdeményezőnek. Aki ezt támogatja, kérem, szavazzon. 2. Köszönöm. A másik, az elutasító határozat az elhangzottakra figyelemmel, kérek egy szavazást. Az pedig 6. Köszönöm szépen, 6 szavazattal a kezdeményezést elutasítottuk arra figyelemmel, hogy ez nem jogosulttól származik, és akkor az indoklást az itt elhangzottakra is tekintettel fogjuk véglegesíteni. Köszönjük szépen. Nézzük a soron következő kérdést.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A soron következő kérdés a táblázatban 13. sorszám szerint szerepel.

14. "Egyetért-e Ön azzal, hogy a bírók 100 %-os mértékben, teljes vagyonukkal feleljenek az általuk hozott téves ítéletekből eredő károkért?"

A kezdeményezést magánszemély nyújtotta be, mint a további 5-öt is, ami ezután következik. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz. Elnök Úr kérése alapján ebben már történt előkészítés a bizottsági tagok részéről. Ezzel kapcsolatos jogi vélemény az

anyagban megtalálható. Ha jól emlékszem, akkor dr. Sasvári Róbert volt ennek a kérdésnek az előkészítője.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Én a választott tagok felé ezúton is megköszönöm az egyes ügyek előkészítését, és akkor kérem, hogy a kérdésekkel kapcsolatban, aki azokkal foglalkozott az röviden a megállapításainak a lényegét a jegyzőkönyv számára rögzítse. Nyilván ezt követően bárki hozzászólhat, és észrevételt tehet a kérdéssel kapcsolatban.

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

A kérdéssel kapcsolatban először azt vizsgáltam, hogy Alaptörvény-módosítást igényel-e a kérdés vagy nem. Ahogy írásban is előterjesztettem, véleményem szerint a 28. cikk burkolt módosítására utalhat a kérdés. A 28. cikk úgy fogalmaz, hogy „*a bíróságok a jogalkalmazás során jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezéskor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*” Egyértelmű a kérdésből, hogy ezt a 28. cikk 2. mondatát teljesen figyelembe nem veszi, ugyanis ezért állítja bírók felé ezt a 100%-os kártérítési felelősséget. Ezen felül még a 17. cikk (3) bekezdését találtam, amely egy általános megfogalmazás a munkavállalók felé, hogy joguk van az egészségüket, biztonságukat és a méltóságukat tiszteletben tartó munkafeltételekhez. Véleményem szerint egy bíróságon tevékenykedő bíróval szemben ez a cikk is számításba jöhetne a méltóságukra nézve, mivel a kérdés a munkavállalói kártérítési felelősségnél sokkal szigorúbb követelményeket támasztana, és a bírói méltóságot is aláásná. Szerintem ezek azok az alkotmányi Alaptörvényi cikkek, amelyeket módosítana a kérdésfeltevő. Ezen túl azonban több egyértelműségi probléma is van a kérdéssel. Mit érthet a kérdés feltevője azon, hogy téves ítélet egy-egy bíró szempontjából, bármilyen szempontból? Mi lehet téves ítélet? Mondjuk az egy téves ítélet, ha egy első fokú bíróság hoz egy döntést, és a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi, akkor ezt értjük egy téves ítéleten? Általánosságban a bírók a bizonyítékok egyéni mérlegelése alapján hozzák meg a döntéseiket, tehát ez egy nagyon tág fogalom, ez egyáltalán nem egyértelmű, hogy mikor téves egy bírói ítélet. Az abból eredő károkat, azt is nagyon nehéz megfogalmazni, mert akár egy polgárjogi döntésnél az egyik félnek kárt okozó téves bírói döntés, a másik félnek hasznot hoz. Véleményem szerint még ezen túlmenően is lehetne egyértelműségi kifogásokat találni a kérdésben. Én javaslom, hogy ne hitelesítse a bizottság.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Én csak ehhez kapcsolódóan a magam részéről annyit, ha téves ítéletről beszélünk, akkor nyilván olyannak lehet jogkövetkezménye, ami valóban jogkövetkezményt vált ki, tehát az már egy jogerős ítélet. Kérdésként felmerül az, hogy most csak a jogerős, vagy a nem jogerős ítéletre is gondolt itt a beadványozó. A nem jogerős ítéletből nem származnak károk, hiszen annak a felülvizsgálata megtörténik valamilyen úton-módon, és ott egy másik ítélet lesz esetlegesen az irányadó. A jogerős ítéletről pedig már nem derül ki, hogy most az téves, vagy nem téves, mert az nem kerül felülvizsgálatra, tehát ott meg már ez a kérdés nem is értelmezhető, tehát ez egy további szempont a dolog megítéléséhez. Köszönöm szépen. Van-e valakinek még ehhez hozzáfűznivalója?

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Azt a szempontot szeretném felvetni, mivel a beadványozó mind a 6 kérdése azonos kérdéskört feszeget, pontosabban a bíróknak a büntetőjogi illetve polgári felelősségét a téves, vagy hibás ítéletekért. Azt tartanám fontosnak, hogy hasonló alkotmányos megfontolások

mentén kezeljük ezeket. Arra gondolok, hogy ugyanazon alapjogokat hívjuk fel, ha az Alaptörvény érintettségét vizsgáljuk. Nyilván több esetben ebbe a diszkrimináció kérdése is beletartozik, amit Alelnök Úr is felhozott, csak azt gondolom, hogy ez egy picit bonyolultabb érvelés feltétele, eleve az a kiinduló pontja a vizsgálatnak, hogy kik között történik különbségtétel, ami mondjuk jogellenes, és itt ezeknek a csoportoknak, akik viszonylatában vizsgáljuk a különbségtételt, egymással összehasonlítható helyzetben kell lenniük. Azt gondolom ugyanakkor, hogy a bírákat, mint olyan közhatalmat gyakorló személyeket, akik jogerősen, végérvényesen eldöntenek jogvitákat, nem igazán tudunk összehasonlítani, mondjuk egy olyan munkavállalóval, akinek van egy munkáltatója, és alkalmazottként visel valamiféle felelősséget. Önmagában indokolt lehet az, ha a bírának valamiféle szigorúbb felelőssége van, ezzel együtt nem gondolom alkotmányosnak azt, hogy rájuk terheljenek egy abszolút kártérítési felelősséget. Csak a diszkriminációs érvelésnek a nehézségét szeretném előhozni, hogy ez nem biztos, hogy ennyire könnyen leírható egy határozatban. Amit én könnyebb útnak látok, ezt írtam is a saját anyagomban, az a bírói függetlenség kérdése, ami önálló alkotmányos követelmény az Alaptörvény szövegében, és minden olyan körülmény, ami a bírót befolyásolja szabad mérlegelésben, a szabad döntés meghozatalában, az a függetlenséget érintheti. Önmagában egy olyan lehetőség, hogy neki vagyonaiban helyt kell állnia, az a függetlenséget jelentős mértékben csorbíthatja. Pont ezért van a bírónak mentelmi joga, vannak szigorú összeférhetetlenségi szabályok. Ezt egy könnyebb érvelési útnak érzem, és egy picit reflektálva a konkrét felvetésekre, az Alaptörvény 28. cikke szerintem két követelményt állít, egyrészt az értelmezés módszerét írja elő a bírák számára, másrészt pedig a vélelmet állít, amely a jogszabályok minősítésére vonatkozik. Én azt gondolom, hogy önmagában az, hogy a bírának a kezdeményező szerint felelniük kell a téves ítéletekért valamilyen módon, az nem befolyásolja azt, hogy az Alaptörvény hogyan rendelkezik a jogszabályok értelmezésében, tehát nem biztos, hogy az az alkotmányos szabály, amit módosítana szükségképpen a kezdeményező. Összefoglalva és lerövidítve azt javaslom, hogy az egyszerűbb érvelési utat válasszuk, ha ezt mindenki el tudja fogadni, és induljunk ki a bírói függetlenségből, mert akkor lényegében nem kell minden egyes elemnél egy alapjogi vizsgálatot lefolytatnunk. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Tehát a lényeg az, hogy a bírói függetlenség kérdését vizsgáljuk ezekben a kérdésekben egyrészt, meg annyiban az egyértelműségi kérdéseket, ez lett volna ennek a lényege. Kérdezem, hogy kinek van a kérdéssel kapcsolatban további észrevétele, más véleménye?

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Nekem az egyértelműség vonatkozásában lenne még, illetőleg van egy általános szabályunk a polgárjogban a kártérítési felelősség vonatkozásában. Az csak a jogellenes károkozás, tevékenység, vagy mulasztás eredményeként bekövetkező kár vonatkozásában áll fenn, és ilyen vonatkozásban a tévedés az önmagában nem alapoz meg kártérítési felelősséget, csak valamiféle jogellenes magatartás. A másik meg az, hogy visszatérve itt a fellebbezésre, ott a fellebbezés vonatkozásában az előző, tehát az első fokú ítéletnek a megalapozottságát vizsgálja másodfokú bíróság, tehát ennek során azt is nézi, hogy történt-e valami olyan jogellenes tevékenység úgymond az első fokú bíróság részéről téves jogértelmezés, vagy anyagi eljárási szabályoknak a megsértése, amely akár még meg is alapozhatna valamiféle kártérítési felelősséget is. De ezt a másodfok, illetőleg a bírósági felülvizsgálat, mondjuk azt, hogy kihúzhatja ennek méregfogát, és akkor helyre lehet tenni az alacsonyabb fokú bíróságoknak a döntéseit. Én az egyértelműség vonatkozásában azt emelném ki, hogy nem a tévedés az, ami egy kártérítési felelősséget megalapoz, hanem egyfajta jogellenes magatartás,

és ilyen szempontból pedig nemcsak hogy nem értelmezhető, de hibás is ez a fajta megközelítése a kezdeményezésnek.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen, csak nagyon röviden. Az egyértelműség körében hipotetikusán, ha felülemelkednénk ezen a kérdésen, azért néhány gyakorlati problémát is felvetek. Ha tudnánk azt, hogy mi az, hogy téves, ki mondja meg azt, hogy téves? Ha valaki megmondja, hogy téves, akkor az ellen hova mehet az ember jogorvoslathoz, mert Alaptörvényünk az nyilván a jogorvoslati jogot minden ügyben biztosítja. Tehát ez egy ilyen ördögi, mert soha nem lesz vége. Ha mondjuk, lenne egy fórum, aki kimondaná, hogy egy bíró tévedett egy bizonyos ügyben, és az ő felelőssége megállapítható. a) variáció: a bírónak van elegendő vagyona; b) variáció: egy többmilliárdos ügyben dönt a bíróság, nincs vagyona, tehát eleve alkalmatlan a rendszer. El tudunk jutni a jogalkotói egyértelműségi problémához is, hiszen nyilván ez egy nagyon divatos mondat. Ezzel lehetne zászlókat bontani, hogy minden bíró feleljen, a közutálatot elég hamar lángra lehetne lobbantani. De mit tenne ezzel a jogalkotó, az egyértelműség körében milyen jogszabályt kellene meghoznia, és akkor ugyanazt a kérdést feltennénk, hogy az a fórum akkor majd, ha ott téved, akkor azért ki felel, tehát ezért mondtam, hogy ez egy ördögi kör. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ezt körbejártuk már, nem volt támogató javaslat. Két érvrendszer hangzott el, az egyik, hogy a bírói függetlenséget sértheti ez a kérdés, a másik pedig, hogy nem egyértelmű, ennek megfelelően tenném fel szavazásra. Ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 8 szavazattal egyhangúlag így döntöttünk. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést is ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív megfelel a jogszabályokban előírt követelményeknek, és azon a következő kérdés található:

15. "Egyetért-e Ön azzal, hogy a téves bírósági ítéletekkel okozott károkért való bírói polgári jogi felelősség soha ne évülhessen el?"

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Tulajdonképpen könnyű helyzetben vagyok, mert itt a tagtársak már gyakorlatilag erre a következő kérdésre is elmondták a véleményüket, hiszen ezek a kérdések kapcsolódnak egymáshoz. Szinte alig lehet őket szétválasztani. Itt a téves bírósági ítéletekkel kapcsolatban én két részre osztottam a kérdést, két kifejezési körre. A téves bírósági ítéletek körére, valamint az ezekért okozott károkért való bírói polgári jogi felelősség elévülésének a kérdéskörére. Kétségtelen tény, hogy maga ez a téves bírósági ítélet egy jogász végzettségű személy számára nem kétséges, tehát ennek a jelentése, mivel ez alapvetően egy jogerősen lezárt, akár fellebbviteli fórumokat is megjárt döntést jelenthet. Azonban a választópolgároknak töredéke rendelkezik jogi végzettséggel, és végül is, ha népszavazásra kerül egy kérdés, akkor úgy gondolom, hogy abból kell kiindulni, hogy a nem jogi végzettségű ember számára ez a kérdés mennyire egyértelmű. Ezért fejtettem ki e kérdéskörben azt a véleményemet, hogy alapvető kérdés, hogy mit ért téves bírósági ítéleten a beadványozó. Mely bírói fórum által hozott ítéletet tart a kérdésfeltevő tévesnek? Hangsúlyozom, nem a jogászai fejjel való gondolatsort vetem itt papírra, hanem a hétköznapi

ember gondolkodását, hogy számára a téves bírósági ítélet milyen fogalmat takarhat. Én ezért az egyértelműség hiányát mindenképpen e kérdéskörben, illetve e kifejezés vonatkozásában el tudom fogadni, bár egyetérték, mint jogász, abszolút módon egyetérték a Pozsár-Szentmiklósy Zoltán tagtársam álláspontjával, hogy eleve egy jogerősen lezárt tényállásra vonatkozhat. A téves bírósági ítéletek kifejezés álláspontom szerint az egyértelműség követelményét nem üti meg, ezért e kifejezés tekintetében számomra a kérdésfeltevés az nem támogatható. A másik része a kérdésnek, ez a bizonyos el nem évülési klauzula. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán, Borbély Andrea és Litresits András is összefoglalták azt, amit én is igyekeztem összefoglalni, hogy az Alaptörvény szerint a bírák függetlenek, csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók, csak a sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet őket elmozdítani. Az Alaptörvény 25-től 28. cikke a bírákkal kapcsolatos alkotmányos jogokat és kötelezettséget abszolút módon felsorolja. Ezen felül a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény rendelkezik a bírák kártérítési felelősségéről. Beraktam a törvény ide vonatkozó részeit, a kártérítési felelősség, illetve a bírói kártérítés felelőssége címszó alatti rendelkezéseket, tehát a 131. meg a 135. §-t. Ahogy Borbély Andrea is elmondta, itt a bíró szándékos súlyos kötelességszegés esetén tartozik kárfelelősséggel a munkáltatójának. A népszavazási kérdés az alkotmány módosítására irányul, hiszen az Alaptörvény rendelkezéseit kívánja felülről, semmiképpen nem fogadható el, mert kizárt tárgykört érint. Még az egyértelműség követelményét is meg kellene itt vizsgálni, mert a feltett kérdéssel szemben fennálló egyértelműségi követelmény azért sem áll meg, mert nem konkretizálta a kérdésében, hogy egyes bíróval, vagy bírói tanácsban eljáró bíróval szemben kívánja ezt az elévülési korlátot megszüntetni, hiszen a különböző fokon hozott ítéletekben egyes és társas bíróság is hozhat ítéletet, tehát álláspontom szerint ezt a kérdést nem feszegeti a beadványozó. Visszatérve itt az elévülési korlátra, az Alaptörvény 15. cikk (1) és (2) bekezdése azt tartalmazza, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, tehát így a bírák is nyilvánvalóan, és Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, és egyéb helyzet szerinti különbség nélkül biztosítja. A különböző foglalkozási ágakban dolgozó személyeket sem lehet e tárgykörből kivonni, ezért én úgy gondolom, hogy az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott kizárt tárgykört érint, így a kérdés hitelesítése megtagadását javaslom. Bár most a kiosztásra került a 4. alkotmány-módosítással kapcsolatban ez a szöveget, hogy az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik. Eme rendelkezés nem érinti az ezen határozatok által kifejtett joghatásokat, tehát ezért végül is úgy gondolom, hogy nem volt téves az 53/1992. számú, október 29-én született alkotmánybírósági határozat, ami hasonló tárgyban született, ahol az Alkotmánybíróság több oldalas indokolásában többek között kifejtette, hogy a szabályozásban az adott tényállás lényeges elemére nézve a diszkrimináció tilalma folytán egyenlőségnek kell fennállnia. Az egyenlőség követelményét sértő szabályozás a kártérítési processzusban részt vevő alanyok között diszkriminatív megkülönböztetést jelent, ezért alkotmányellenes. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Értjük. Köszönjük szépen. Részben a korábbi szempontok, részben új szempontok is felmerülhetnek a kérdés megítélésénél. Csak egy gondolat nem hangozott el itt még szerintem, hogy a jogbiztonság szempontjából az elévülés az egy elég lényeges jogintézmény. Nem véletlenül van ez minden jogágban pontosan szabályozva, mind a polgári jogban, mind a büntetőjogban a legsúlyosabb bűncselekmények is elévülnek. Kivétel ez alól a háborús és emberiség ellenes bűncselekmények, ezekre mondják ki a nemzetközi egyezmények, hogy nem évülnek el. Ehhez képest, hogy jön az, hogy egyes más cselekményekre pedig ugyanezt

mondanánk ki, ami össze sem hasonlítható a két dolog egymással. Ezt csak így zárójelben. Köszönöm szépen. Van-e valakinek még további észrevétele? Parancsolj Zoltán.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Egyetértek mindenben Bozsóki Éva álláspontjával, csak az érveknek a rendszerezésére tennék egy javaslatot, ami talán ezt logikusabbá teheti. Azt gondolom, hogy a bírák jogállásáról szóló törvényre, ami a munkáltató irányában fennálló kárfelelősséget szabályozza, csak az egyértelműség körében kellene, illetve lehetne hivatkozni, mert ez a törvény ez nyilván nem része az alaptörvényi rendelkezésnek. Nem mondhatjuk, hogy a törvénnyel való ellentét miatt lenne Alaptörvénytől a kérdés-felvetés, hanem önmagában sértheti a bírák jogállásának a függetlenségi elemét, ami Alaptörvényi szabály. A törvénnyel való ellentét pedig az egyértelműséget bontja le, tehát oda tenném ezt az érvelésben, és hasonló módon, ahogy korábban is mondtam, valóban releváns ez a 53/1992. AB határozat, csak ha jól emlékezem, itt a megkülönböztetés az lényegében bírák és bírák között átvett típusok között volt különbségtétel, hogy mely ügyekben mennyi ideig tartoznak bizonyos típusú felelősséggel. Itt megint csak azt mondanám, hogy talán nehezebb a diszkriminációs érvelés, mert a bírák azért mégis csak más típusú felelősséget viselnek, mint egy átlag munkavállaló, tehát hozzájuk nehezen tudnánk hasonlítani a bírakat. Ha felcseréljük az Elnök Úr által javasolt érvet jogállamiság és jogbiztonság követelményét, azt gondolom, hogy maximálisan erős érvelést tartalmaz a határozat. Az egy világos követelmény, hogy jogállamisággal összhangban kell lennie bármiféle elévülési szabálynak, alkotmányosan kell ezeket megalkotni, és ebben persze benne van, hogy nem lehet önkényes megkülönböztetés. A diszkriminációt lényegében tartalmazza a jogállamiság követelménye, csak ez egy világosabb érvelési út lehet. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Az előzőekben összefoglalt érvrendszer alapján szavaznánk. Mivel nem volt támogató indítvány, ezért úgy tenném fel szavazásra a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését az elhangzott indokokra tekintettel megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 8 szavazattal, egyhangúlag így döntöttünk. Köszönöm szépen. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A beadványozó által benyújtott 3. kérdés szintén megtalálható a táblázatban. Az aláírásgyűjtő ív a követelményeknek megfelel, azon a következő kérdés található:

16. *"Egyetért-e Ön azzal, hogy a hatályos jogszabályok bármilyen mértékű megszegésével hozott téves bírósági ítéletekért a bírók büntetőjogi felelőssége soha ne évülhessen el?"*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Nyilván ugyanazt a kérdéskört járjuk körül, én csak két mondatot kérnék a jegyzőkönyv számára attól, aki ezt a kérdést előkészítette.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Semmi újat nem fogok mondani. Itt is a bírói függetlenség az, amit érint a kérdés megfogalmazása, illetve a jogállamiság. Itt pont az előző esetben beszéltünk az elévülésről, tehát, amit az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, a jogállamiság fogalomhoz hozzátehetünk, azt gondolom, hogy a 11/1992. alkotmánybírósági határozatban körülírt alkotmányos büntetőjog fogalom, aminek nyilván nagyon sok eleme van. Ezek közül az

egyik, az elévülés intézménye, és annak az alkotmányos büntetőjogi felelősség alapintézményével összhangban lévő szabályozása. Nyilván egy olyan szabályozás, ami nem teszi lehetővé az elévülést, az nem lenne alkotmányos, sértené az alkotmányos büntetőjog elvét, és ezen keresztül a jogállamiság értékét is. Az egyértelműség kérdésében én azt írtam, hogy nem látok problémát, de elfogadom a korábbi érveket, így önmagában a hibás, vagy a téves ítélet, az a választópolgár számára nem lesz egyértelmű. Tehát javaslom, az egyértelműség hiányát is vegyük bele az érvelésbe. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Nagyon röviden. Az egyértelműség körében idézem: „*bármilyen mértékű megszegésével hozott téves bírósági ítélet*”. Most kérdés az, hogy miért téves az ítélet? Mert bármilyen mértékben megszegtek egy jogszabályt, például egy egynapos csúszás, akkor az már valamelyik hatályos jogszabályt megszegte, ezért téves, és ezért milyen büntetőjogi felelősség áll fenn? A jogalkotónak se lenne könnyű.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. További nem lévén, akkor az elhangzott érvek alapján a kérdés hitelesítésének a megtagadására hangzott el javaslat. Kérem, hogy aki ezt támogatja, az szavazzon. Köszönöm. Megállapítom, hogy 8 szavazattal egyhangúlag a kérdés hitelesítését megtagadta a Választási Bizottság. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A magánszemély által benyújtott 4. kérdés aláírásgyűjtő íve megfelel a formai követelményeknek, és azon a következő kérdés található:

- 17. "Egyetért-e Ön azzal, hogy hozzátartozók azonos megyében, azonos időben semmilyen formában ne dolgozhassanak, ne tevékenykedhessenek különböző igazságszolgáltatási ágak dolgozóiként, illetve képviselőiként?"***

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Az előzőekben javasolt struktúrában kezdtem én is gondolkodni, hogy először az Alaptörvényt tettem alapul, de aztán annyira nem egyértelmű ez a kérdés, hogy már az Alaptörvénybe ütközést is az egyértelműség vizsgálatának meg kell előznie. Nem mindegy, hogy most az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi kérdésekről beszélünk-e? Az igazságszolgáltatási ágak dolgozóin mit ért a kérdező, mert vannak köztársasági elnök által kinevezett bírók, országgyűlés hatáskörébe tartozóan kinevezett legfőbb ügyész, stb.stb. Ez már egy olyan egyértelműségi zavar, ami alapján azt a kérdést sem tudjuk elbírálni, hogy az Alaptörvény módosítására vezet-e. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 39-42. §-ai tartalmazzák a bírák összeférhetlenségének a szabályait, valószínű ezt akarja szigorítani a kérdező. Az is kérdés, hogy mit jelent a „*dolgozhassanak*” és „*tevékenykedhessenek*”, hogy mi a különbség, ha valaki bíróságon dolgozik, vagy tevékenykedik. Mi a hozzátartozó a fogalma? Ami a Ptk-ban van, vagy valami más? Ha ezektől eltekintenénk, akkor viszont lehetne vizsgálni az Alaptörvénybe ütközést. Szerintem itt most rendhagyó módon fordítanunk kellene, hogy először az egyértelműség vizsgálatával kezdeni. Számomra teljesen kusza a kérdés, úgyhogy nem javaslom a hitelesítését.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Ezzel az egy kérdéssel jelenleg egyet tudok érteni, hogy nálam átmegy a vizsgálaton, és meg is mondom, hogy miért. Mint Róbert elmondta, hogy gyakorlatilag van egy hatályos szabályozás a bírók jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényből. Ezt, amit

megküldtél írásban, és most is jelezted szóban, ezen kíván szigorítani. Itt az előterjesztésedben úgy írtad, hogy a hozzátartozója ugyanazon a bíróságon, kollégiumban, vagy csoportban bíróként nem működhet, tehát akkor valószínűleg ebben a törvényben is a hozzátartozó fogalmát alkalmazza a törvény. Ha itt átment, akkor átment, ha van egy szabályozás, amin szigorítani akarunk, akkor, ha erre azt mondjuk, hogy alkotmányellenes, akkor logikusan paraszt-logikával nekem az következik, hogy akkor ez a törvény is alkotmányellenes lenne, hiszen már az elnök, elnökhelyettesre, kollégiumvezetőre és helyettesre, csoportvezetőre és annak helyettesére alkalmazza ezt az összeférhetlenségi szabályt. Valahol nemrégiben olvastam is egy statisztikát, hogy áll ebben Magyarország, kis hazánk, és nem volt valami szívderítő. Az azonos megye, azonos idő, szerintem az egyértelmű. A ne dolgozhassanaknál, ő azt gondolja, hogy ez egy ilyen klasszikus munkáltatói, munkajogi jogviszony, viszont lehetnek olyan tevékenységek az igazságszolgáltatási szerveknél, ahol esetleg megbízási szerződéssel valaki valamilyen kiegészítő szolgáltatást végez, úgyhogy gondolom ezért volt ez a megkülönböztetés. A magam részéről egyelőre nem látok egyértelműségi problémát sem, különös tekintettel azért, hogy van már egy hatályos jogszabály, ezen kíván szigorítani, és ebből következően, mint mondtam, szerintem ennek a szigorítása nem lehet Alaptörvény szerinti, mert akkor az a törvény is Alaptörvény szerinti lenne. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Azt nyilván mindenki látja, hogy a kérdésben van egy logikus mag, ami utalna, bár kicsit nehezen kiolvashatóan talán, hogy összeférhetlenségi helyzetek alakulhatnak ki, ha közeli hozzátartozó ugyanabban a megyében ügyészként vagy bíróként, esetleg ügyvédként dolgozik, és még sorolhatnám. Kérdés, hogy a kérdés megfogalmazása kielégíti-e a jogszabályban foglaltakat, és esetleg vannak-e még egyéb szempontok. Két választ kaptunk eddig, meg két megközelítést. Kérdezem, hogy kinek mi a meglátása a kérdés kapcsán még?

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Én Sasvári Róberttel értek egyet, és rögtön mondanám, hogy a magam részéről nem látok alkotmányos akadályt. Azonban valóban azt gondolom, hogy nem egyértelmű a kérdés ebben a formában. Az, hogy mi tartozik az igazságszolgáltatási ág fogalmába, ha a tevékenységből indulunk ki, akkor ez bíró, ügyész, ügyvéd, de akár közjegyző és végrehajtó is lehet, ez rendkívül tág kör. És még folytatható a sor, és nem világos, hogy kikre vonatkozik, s a dolgozó fogalom annyira tág, hogy vélhetőleg túl is szalad az indítványozó szándékán az Országgyűlés, ha mondjuk a portásokra, ügyintézőkre, és a bíróságon éppen megbízás alapján festést végző vállalkozóra is kiterjeszti ezt a szabályozást. Tehát önmagában a kérdés magja az valóban alkotmányos, ezt meg lehet fogalmazni egyértelműen, de ebben a formában azt gondolom, hogy ez nem meríti ki az egyértelműség követelményét. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. A Zoltán által elhangzottakkal értenék egyet. Kérdezem, hogy kinek mi a meglátása még a dologhoz? Van-e még hozzászólás?

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Én csak reflektálva egy pillanatra a Zoltán által elmondottakra. Az, hogy igazságszolgáltatási ágak dolgozóiként, tehát az ágak, azért talán valahol tartalmazza azt, hogy bíró, ügyész, esetleg ügyvéd, közjegyző, stb., tehát azért, ha az lenne, hogy igazgatási intézmények

dolgozóiként, talán úgy bejöhethetne ez az egyértelműségi probléma, de azért elég kusza a kérdés ettől függetlenül.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Elhangzott támogató javaslat is. Első körben azt tenném fel szavazásra, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 2. Ki az, aki ellene? 6. Megállapítom, hogy 6:2 arányban a kérdés hitelesítését az OVB megtagadta az elhangzott érvek alapján, kizárólag egyértelműségi probléma miatt. Köszönjük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A beadványozó 5. kérdésének aláírásgyűjtő íve megfelel a jogszabályi előírásoknak. Azon a következő kérdés található:

18. *"Egyetért-e Ön azzal, hogy bevezetésre kerüljön a szabad bíróválasztás intézménye Magyarországon?"*

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Az Országos Választási Bizottság gyakorlatilag ugyanilyen kérdésben döntött 2008-ban a 215/2008. (VII.16.) számú határozatában. Akkor is a mostani magánszemély beadványa tartalmazta ezt a kérdést. A szabad bíróválasztás módja alapvetően sérti a bírói függetlenség, és különösen polgári peres eljárás tekintetében a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos elvét, így a kérdés ezen okból nem hitelesíthető. Tehát ez volt a korábbi OVB döntése. Bár az alkotmányos elvek jelenleg az Alaptörvényben némiképpen másként szerepelnek, tehát törvény előtt mindenki egyenlő, bírák függetlenek, csak a törvényeknek vannak alárendelve, azonban az elvek vonatkozásában megegyeznek. Ezen felül álláspontom szerint az egyértelműség követelményét ezen feltett kérdés sem biztosítja, mivel nem jelölte meg a kérdésben a beadványozó, hogy az ügyek meghatározó csoportjára nézve, mely bíróságok előtt kerüljön bevezetésre. Ezen indokok alapján a kérdés hitelesítése megtagadását javaslom, részben, mert az Alaptörvény módosítását célozza, és emiatt a kérdés az Alaptörvény 8. cikk (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott kizárt tárgykörbe tartozik, részben pedig nem felel meg az egyértelműség követelményének.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Van-e a kérdéssel kapcsolatban valakinek más véleménye, hozzáfűznivalója, kiegészíteni valója?

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Én is azt mondom, hogy nem lehet támogatni a kérdést természetesen, de azért itt is van egy kis árnyalat. Azért vannak olyan kiemelt ügyek, ahol mégis egy hivatalnak a vezetője jelöl ki megyéket. Természetesen nem lehet ezt intézményesíteni, mert ha lehetne szabadon bírókat választani Magyarországon, akkor már csak egy lépés lenne, hogy miért nem lehet bíróságokat vállalkozásba akár kivenni. Tehát végig lehetne menni ezen a torz logikai folyamaton, természetesen nem lehet.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Megmondom őszintén, számomra az is kérdés, hogy szabad bíróválasztás esetén és ki az, aki kiválasztja a bírót, a felperes, vagy a vádlott? Vagy ezen mit is kell érteni?

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Amit Ákos elmondott, ugyanazt akartam mondani, hogy alkotmányos szempontból akkor több mint érdekes, ez a 4. Alaptörvény-módosítás, hogy melyik bíróság, illetve melyik bíró járjon el.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Csak egy mondat. Egyetértve Bozsóki Éva érveivel, azt hiszem, hogy felhívhatnánk az Alaptörvény 28. cikk (1) bekezdését, ami a polgár szempontjából garantálja a törvényes bíróhoz való jogot abban az értelemben, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy a törvény által rendelt független és pártatlan bíróság döntsön az ügyében. Tehát az Alaptörvény maga tartalmazza ezt a rendszert, amikor a törvény határozza meg azt, hogy kinek az ügye, mely bíróhoz kerül, ez is már kivételekkel. Ezzel ellentétes lenne a szabad bíróválasztás intézménye, bárhogyan is értelmezzük azt. Köszönöm szépen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Én ennek csak a végéhez kapcsolódva, hogy akkor most csak a fel- vagy az alperes választja ki, vagy kettő közösen, illetve a vádlott, vagy a sértett, és akkor sorolhatnánk. Nyilván ez így nem működne, most azon túl, hogy alkotmányellenes is. Köszönjük szépen. Van-e más észrevétel? Ha nincsen, akkor támogató érv nem hangzott el. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett foglal állást. Köszönöm. Megállapítom, hogy 8 szavazattal egyhangúlag így döntöttünk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Az adott magánszemély utolsó kérdése következik. Ez az aláírásgyűjtő ív is eleget tesz a formai követelményeknek, és azon a következő kérdés található:

- 19. "Egyetért-e Ön azzal, hogy az Európai Bíróság és az Emberi Jogok Európai Bíróságának Magyarországot elmarasztaló döntései miatt fizetendő kártérítések összegét, a Magyar Állam továbbhárítsa és a hibás ítélet megszületésében közreműködő ügyészeket-bírókat egyetemlegesen kötelezze annak megfizetésére?"*

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Röviden csak az új elemeket hoznám fel. Azt gondolom, hogy a bírák függetlenségét szintén érinti a kérdés. Itt új elem, hogy az ügyészek is ebbe a körbe tartoznának. Nyilván az ügyészek függetlenségét is garantálja az Alaptörvény, tudjuk azt, hogy más típusú függetlenségről van szó, tekintve, hogy az ügyészség egy hierarchikus szervezet, azonban önmagában az ügyészeknél is azt gondolom, hogy az a fontos, hogy egy nagyon erős kártérítési felelősség van rajtuk, az önmagában a független munka akadály lehet. Azt gondolom, hogy az ő esetükben is felhívható a törvénybe ütközés. Az egyértelműség esetében pedig én azt gondolom, hogy nem világos az, hogy az Európai Bíróság, mint az Európai Unió szerve, illetve annak döntése az milyen összefüggésben lehet a Magyar Bíróság és Ügyészség álláspontjával, tekintve, hogy az EU-s jogot alkalmazza. Leginkább a Kormány lehet a részese egy EU bírósági eljárásnak. A másik elem, az egyértelműség. Mi az ügyészségi álláspont és a bírósági ítélet közötti összefüggés? Nem világos az, hogy itt milyen típusú egyezést kíván meg az indítványozó ahhoz, hogy egyetemleges felelősségről beszélhessünk. Tehát röviden, a bírói függetlenség, az ügyészek függetlensége miatt azt állíthatjuk, hogy Alaptörvénnyel ellentétes lenne a szabályozás, és az egyértelműség hiánya is megállapítható. Köszönöm szépen.

Dr. Litresits András OVB tag

Nagyon röviden. Az egyértelműséghez egy nagy kérdés, hogy egy ügyész hogy tud közreműködni egy hibás ítélet megszületésében. Mi van akkor, ha az ügyek során bíróváltás, vagy ügyészváltás történik, akkor minden bíró ide tartozna, és amire a Zoltán is utalt, mondjuk, Strassburgban tudomásom szerint azért is születnek kártérítést megállapító határozatok, mert mondjuk egy polgárügy 10 évig tartott. Lehet, hogy az ügy végén, mert mondjuk, a felek késedelmesek voltak, vagy bármilyen probléma felmerült, egy jó ítélet született, de önmagában az elv az időbeli elhúzódnak miatt ítélt meg kártérítést, akkor az az ítélet nem hibás, de mégiscsak van egy elmarasztalás, tehát ezért sem egyértelmű. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Világos. Van-e még további érv? Ha nincsen, akkor az elhangzottak alapján a kérdés hitelesítésének a megtagadása mentén szavaznánk. Ki az, aki ezt támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag 8 szavazattal a kérdés hitelesítését megtagadtuk. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Következő kérdés már nem először szerepel a Tisztelt Bizottság előtt. Akkor kettő magánszemély nyújtotta be a kérdést, most hét személy nyújtotta be ugyanazt a kérdést. Akkor a bizottság egy tájékoztató levéllel zárta le az ügyet, de a kezdeményezők ragaszkodnak a határozathozatalhoz. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz. Ugyanaz az aláírásgyűjtő ív, mint az előző kezdeményezésnél, újat nem nyújtottak be, és az íven a következő kérdés található:

20. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a devizában nyilvántartott hitelekkel történő népiértésért felelős bankárokat, minisztereket, országgyűlési képviselőket, bírókat, ügyészeket, közjegyzőket, végrehajtókat, rendőröket, és egyéb hivatalnokokat – érvényes Néphatározattal – halálra ítéljék, 24 órán belül végezzék ki?”*

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

A helyzet fokozódik. Az első körben, amit 2013. január 29-én nyújtottak be olyan megfogalmazással mind, ami az előbb elhangzott, akkor levélben történt egy értesítés, hivatkoztunk arra, amire most is kellene hivatkozni, szóval azért van egy szint, van egy minimum. Itt lehet hivatkozni többek között arra, hogy a népszavazási törvény preambulumaival nem illenek össze ilyen kérdések. Hogy mitől fokozódik a helyzet, azzal kapcsolatban arra gondoltam, hogy miután az első kérdést megtárgyalta a múltkor a Választási Bizottság, és egy írásban történő értesítésre került sor, ahol nem határozati formáról volt szó, nem volt jogorvoslati lehetőség biztosítva ennek okán, ezt sérelmezték a beadványozók. A sérelem következtében bővült a második körben előterjesztett kérelmezőknek a száma egyrészt, másrészt itt azt mondják, a felsorolt politikusok mindenféle területeken dolgozókon kívül, hogy az igazi nagy népharag az Országos Választási Bizottságra kellene, hogy irányuljon. Tehát ha valakit gyorsan ki kellene végezni az első körben, akkor a Választási Bizottság tagjai kellene, hogy legyenek. Erre mondtam, hogy van egy határ. És nemcsak azért, mert mindenféle ilyen egyértelműségi problémákat is fel lehet szőni itt majd sorakoztatni, csak egy-egy gondolat erejéig szeretnék néhányra hivatkozni. Én azt gondolom, hogy itt azt kell eldönteni, hogy ez a szervezet - most a kérdező oldaláról mondom természetesen – már, mint a Választási Bizottság, azok a jogszabályok, amik többek között a Választási Bizottságnak a munkáját is meghatározzák, vagy keretek közé szorítják, ezek az intézmények mennyire veszik komolyan saját magukat és a saját munkájukat. Én ezt komolynak gondolom, komolyan is veszem, ezért ezen elvi kiinduláson, vagy elvi alapon

állva, én azt gondolom, hogy ilyen kérdésekkel a minimum szintjén kell, vagy csak szabad foglalkozni, erre van itt a második kérdésnél különösen egy jogtechnikai lehetőség, miután a kezdeményezésükhöz aláírásgyűjtő ív mintapéldányt nem csatoltak. Gondolom, erről majd őket értesíteni kell, hogy többek között ennek híján is eljárásjogi akadálya van a további eseményeknek. Azt itt most döntsük el, hogy szabad-e időt fecsérelni arra, vagy a dolgok rendje ezt megkívánja, hogy például alkotmányos alapelveket, vagy egyértelműségi kérdéseket érintő részeit a két kérdésnek itt most kitérjünk ki, vagy ne tárgyaljuk ki. Ezt szerintem el kéne dönten, vagy legalább javaslatot, hogy beszéljünk róla, vagy ne beszéljünk róla.

Dr. Litresits András OVB tag

Egyetértek Ákos felvetésével abban, hogy nyilván az intézmény komolyságát is szem előtt kell tartani. Azt sokszor elmondtam, amíg a Ve. nem ad erre lehetőséget, hogy lényegében ne határozattal döntsünk, ha van egy szabályos beadvány, akkor én szerintem, meg kell tennünk. Egyetértek azzal, ha egyértelmű jogi helyzet, akkor nem kell akár az indokolásban, akár az érvelésben rengeteg energiát bele tenni, akár azzal az állítással, hogy a halálbüntetés alkotmányosértő, már rögtön elutasítható a döntés, de azt gondolom, amíg a Ve. nem ad más lehetőséget, addig határozattal kell döntenünk. Önmagában az, hogy köztudomású tény az, hogy nincs halálbüntetés, az azt gondolom, hogy nem elég erős érv, mert ez bármilyen alkotmányos összefüggésnél állítható, és bármikor alapot adhatna arra, hogy ne foglalkozunk egy ügygel, és ezt már az alkotmányos jogalkotást szűkítené. Ezt nem gondolom egy működő útnak, amíg a hatályos Ve. alapján járunk el. Köszönöm.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Szerintem, ami itt a háttérben elhangzott az éppen elég az elutasításhoz. Ugyanis nem tekinthető jóhiszeműnek az a joggyakorlás, amivel a több mint húsz éve nem létező és alkotmányellenes jogi intézményt, a halálbüntetést kívánják a kezdeményezők reaktíválni. Szerintem ezen a szinten, ezeknél a típusú kérdéseknél meg kellene állnunk, hiszen a Ve. alapján utasítjuk el, úgymond ezt a népszavazási kezdeményezést. Aztán ők éljenek a jogorvoslati jogukkal, és vizsgálgassák tovább. Én azt hiszem, hogy így egy határt kéne szabni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A második kérdésben csatolva nincsen igazán aláírásgyűjtő ív, tehát az csak egy ilyen kérdésfelvetés, problémafelvetés. Itt elhangzott az, hogy egy viszonylag egyszerű határozattal ezt bíráljuk el, és akkor hátha ezzel a jogalkotó figyelmét is felhívjuk arra a problémára, aki ezzel a határozattal találkozik, hogy ezzel kapcsolatban esetleg valamit tenniük kellene. Jó lehetne az is, hogy az egyébként már elkészült új népszavazási törvényt a jogalkotó elfogadná, akkor ezeket a kérdéseket lehetne rendezni. Kérdezem, hogy az elhangzottak szerint ezt a határozatot, amely szerint az elhangzott indokkal a kérdés hitelesítését megtagadjuk, ki az, aki támogatja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag így döntöttünk, és akkor születik egy ilyen határozat. Következő.

21. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az érvényes Néphatározattal történő halálra ítélet a demokrácia első számú gyilkosával, az Országos Választási Bizottsággal kezdje, ennek érdekében azt oszlassa fel, és annak tagjait – Néphatározattal – ítéljék halálra, és 24 órán belül végezzék ki?”

A következő kérdésben nincsen aláírásgyűjtő ív. Abban akkor nem kell döntenünk, és akkor ezzel a népszavazási kérdéseket meg is tárgyaltuk. Maradtak az egyebek.

II. Egyebek

A jegyzőkönyv számára rögzítem, hogy egy fővel fogytunk, és így jelen pillanatban 7-en folytatjuk tovább az ülést, de még változatlanul határozatképes létszámmal.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Egyebek között hat téma lenne, amit meg kellene beszélni.

1. A Magyarországi Románok Országos Önkormányzatában megüresedett mandátum ügye

Az első beadvány, az a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatától érkezett, illetve ezzel párhuzamosan a Budapesti Román Egyesülettől. Az Országos Önkormányzat egyik képviselője, Földes Tamás Andrei lemondott a mandátumáról. Mivel őt a Budapesti Román Egyesület delegálta a testületbe, illetve az ő listáján szerepel, ezért az egyesület megtette a jelölését. A mandátum kiadása előtt azonban még van egy fontos kötelezettség, a nemzetiségek jogairól szóló törvény 102. § (2) bekezdése előírja, hogy lemondás esetén is az Országos Önkormányzatnak egy határozattal kell dönteni a lemondás elfogadásáról. Ez még nem történt meg, ennek bekérése kapcsán született egy levéltervezet. Ebben kéne állást foglalni a bizottságnak, hogy ezzel egyetért-e, ez a levél kimehet-e, és akkor ennek birtokában az Országos Önkormányzat meg tudja küldeni a határozatot, és akkor lehetne a megüresedett mandátum betöltéséről dönteni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Itt az anyagban szerepel a levéltervezet. Kérdezem, hogy aki ennek kiküldését támogatja egy jegyzőkönyvi döntéshez, az tegye meg. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag ennek a kiküldését az OVB elfogadta.

2. A sasinet.hu megkeresése

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő egy megkeresés az Országos Választási Bizottság részére. A sasinet.hu weboldal munkatársa fordult kérdéssel az Országos Választási Bizottság felé. A kérdés lényege az volt, hogy a nemzetiségi önkormányzati választások kitűzése a népszámlálás eredményéhez van-e kötve, illetve a második részében, ez később tisztázásra is került, arra irányult a kérdés, hogy ezt akár már most is alkalmazni kell-e? A válaszlevél-tervezet elkészült, amely azt mondja, hogy valóban a települési nemzetiségi önkormányzati képviselők választását ki kell tűzni, ha a 30 főt eléri a népszámláláskor az adott kisebbség létszáma, de ezen jogszabályi hely alkalmazására először a 2014. évi általános nemzetiségi önkormányzati választásokon kell majd sort keríteni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Erre a megkeresésre egy tájékoztató levelet küldenénk, itt a tervezet. Aki az abban foglaltakkal egyetért, az kérem, szavazzon. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag ezt elfogadtuk, a levelet kiküldjük.

3. M. T. beadványa

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő szintén egy megkeresés. Egy magánszemély fordult a bizottsághoz, hogy szeretné, ha a protestáló szavazat bevezetésre kerüljön, legyen lehetséges annak érvényes leadása. Egy nagyon rövid tájékoztató levelet javaslunk kiküldeni, hogy ilyen jogintézmény a magyar választási jogszabályok között nincsen, és az OVB-nek nincsen lehetősége, hogy így kiterjessze a választási jogszabályokat, illetve ilyen módon új jogintézményt vezessen be.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Szintén csak egy rövid tájékoztató levél, gondolom ezt kiküldhető. Kérnék egy támogatást rá. Köszönöm szépen, ezt megkaptuk.

4. Tájékoztató a Legfőbb Ügyészség határozatáról

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő egy tájékoztató. A Legfőbb Ügyészség az OVB panasz alapján hozott egy határozatot, a panaszt elutasította. Mint ahogy a bizottság előtt ismert, az egyik egyház országos népi kezdeményezése kapcsán tett egy büntető feljelentést, melyben született egy elutasító döntés első fokon. Ez ellen lett a panasz benyújtva, ez a mostani határozat ennek a panaszról szól.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Egy mondat erejéig, a magam részéről a határozatban foglaltakat áttanulmányoztam, azzal kapcsolatban az a véleményem, hogy az jelentős részben nem az általunk felvetett problémával foglalkozik. Azon igen csekély részében, amely pedig azt érinti, abban pedig az én véleményem szerint ez az álláspont korántsem megalapozott, és nem is meríti ki a probléma lényegét. Elég szomorúan látom azt, hogy az ügyészség nem először úgy tesz, mintha nem értené meg az általunk felvetett problémákat. Röviden ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm. András parancsolj.

Dr. Litresits András OVB tag

Én ehhez kapcsolódóan felvetném azt megfontolásra a bizottsági tagoknak, hogy bár itt van egyértelműen, hogy további jogorvoslatnak nincs helye, de a Legfőbb Ügyész Úrnak akkor talán egy ilyen gondolatébresztő levelet érdemes lenne megfogalmazni, hogy ne csak itt maradjon ebben a jegyzőkönyvben, mert mindenki tudja, hogy milyen problémák voltak az előző választásoknál. Borítékolható, hogy a következőnél is lesznek, és hány kistéleplési önkormányzatnál kellett itt nekünk is új választásokat kitűzni. Egyszerűen nonszensznek tartom, hogy azért nem volt szándékában hamis közokirat közvetett létrehozása, merthogy az OVB határozata ellen bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Ilyen ügyészi mondatoktól egész egyszerűen nem is tudom mit mondjak, javaslom, hogy fontoljuk meg, és írjunk egyet a Legfőbb Ügyész Úrnak, mert az Országos Választási Bizottság nyomozati hatáskörrel nem rendelkezik, nem tudunk tenni semmit, de hogy Magyarországon következmények nélkül lehet másolgatni, ezt elfogadhatatlannak tartom. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Akkor egy ilyen levelet, majd beadványt elkészítünk, és akkor azt elküldünk. Van még két utolsó egyebek.

5. Tájékoztatás nemzetiségi mandátumokkal kapcsolatos megkeresésekről

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Van még két mandátum ügy. Az egyik az Ukrán Önkormányzatnál, a másik az Országos Roma Önkormányzatnál. Mind a kettőben kiment egy-egy megkeresés. Az ukránok esetében a Fővárosi Törvényszékhez, hogy nyilatkozzanak, hogy a mandátum megszűnéséről szóló határozattal szemben érkezett-e jogorvoslati kérelem. A Roma Önkormányzatnál Kolompár Orbán mandátuma szűnt meg, mivel a közügyektől eltiltották jogerős ítélettel. Itt pedig a Kecskeméti Törvényszék megkeresése történt meg, hogy az ítélet írásos változatát szíveskedjenek megküldeni, mert az OVB nyilvánvalóan csak ez alapján jogosult megállapítani a választójog elvesztését.

6. Európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatos tájékoztató kiküldése

Dr. Berta Zsolt OVI munkatárs

Tisztelt Bizottság! A helyzet aktualitását az adja, hogy most május 9-én lesz az első olyan Európai Polgári Kezdeményezés, amelynek a 12 hónapja majd le fog járni, ezért itt az utóbbi ülésen felmerülő problémákat figyelembe véve szükségesnek ítéljük, hogy az érintetteknek esetleg egy tájékoztatást küldjön az európai polgári kezdeményezéssel kapcsolatos helyzetről. Tavaly április 1-jétől lehetett ezeket benyújtani, és tavaly november 1-jéig nem sikerült ezeket az on-line gyűjtési feltételeket biztosítani az Európai Bizottságnak, amiket a jogszabály szerint biztosítani kellett volna, tehát on-line módon nem tudtak ezek a gyűjtések elindulni. Ezért az Európai Bizottság meghosszabbította ezt a határidőt idén november 1-jére. Itt némiképpen ellentmondás látszott az európai polgári kezdeményezésről szóló rendelettel, hiszen az 12 hónapot biztosított a gyűjtésre. A múlt ülésen a kollegánk tájékoztatta a bizottságot az Európai Bizottságnak az útmutatójáról, és a brüsszeli ülés ez irányú fejleményeiről. Itt a bizottság elfogadott egy álláspontot, mely szerint a 12 hónapos határidő, amíg gyűjteni lehet, ez csak a gyűjtésre vonatkozik, nem pedig az aláírások benyújtására. Tehát a rendelet nem tartalmazza azt, hogy 12 hónap múlva be is kell ezeket nyújtani, hisz az aláírások dátumot is az aláírás mellett. Egyértelműen meg lehet állapítani, hogy egy adott polgár mikor írta alá, ebből következően tudja ellenőrizni az OVB majd, hogy a később benyújtott, 12 hónapon túl benyújtott aláírások esetében melyik történt 12 hónapon belül, és melyik utána. Itt egyetlen korlátot határoz meg a rendelet, ez pedig egy 18 hónapos határidő, aminek a leteltével meg kell semmisíteni az íveket. A bizottság álláspontja szerint ezeket az íveket egyszer lehet benyújtani, és ezért fontos, hogy mikor is történik ez. A bizottság meghosszabbította ezt a határidőt, és háromféle lehetőséget biztosított a tagállamok számára a 12 hónapos határidőn túl, de november 1-jéig benyújtott aláírások ellenőrzésére. Vagy az összeset leellenőrzi, megállapítja melyik az érvényes, melyik az érvénytelen. Ez egy lehetőség. Vagy leellenőrzi a 12 hónapon belül érkezett aláírásokat. Erről hoz egy határozatot, de a többit is leellenőrzi annak érdekében, hogy meg tudja, hogy mennyi lett volna érvényes a később gyűjtött aláírásokból. A harmadik lehetőség, hogy csak a 12 hónapon belül gyűjtött aláírásokat ellenőrzi, ezt követő aláírásokat pedig nem ellenőrzi, hanem csak megszámlálja azokat és egy számot mond az Európai Bizottságnak, hogy ennyi érkezett. Az utóbbi esetkör az teljesen az OVB-nek is megfelelhet, hiszen nem kell itt akkor pont a határidő után érkezett aláírásokat is ellenőrizni, és mégis lehetővé válik az, hogy ezt a meghosszabbított határidőt az Európai Bizottság figyelembe vegye. Itt már voltak érdeklődők, hogy nekik május valamikor jár le az eredeti határidő, akkor be kell-e adniuk mindenképpen addig a határidőig az aláírásokat, vagy sem, és hogyan történik ezeknek az ellenőrzése. Azt gondoljuk, hogy egy tájékoztatással lehetne élni a kezdeményezők felé, hogy járjanak el, és mikor nyújtsák be, vagy meddig kell benyújtani ezeket az aláírásokat, illetőleg javasoljuk, hogy az OVB döntsön

előzetesen, hogy a három megoldás közül hogy fog majd eljárni az aláírások ellenőrzésekor, hogy ne akkor szembesüljön ezzel majd egy későbbi időpontban az aláírásgyűjtő, aki benyújtja az aláírásokat. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Itt a pontosítás kedvéért, ha jól értem, csak annyit, hogy itt nem érkezésről van szó, hanem az eredeti 12 hónapon belül gyűjtött aláírásokról, és majd annak a benyújtásáról. Számomra elfogadható lenne akkor egy olyan kompromisszumos javaslat, hogy akkor egy tájékoztató levelet megküldhetünk, vagy megküldhetnénk - ha egyetértetek – az aláírásgyűjtőknek, ami azt tartalmazza, hogy a 18 hónapon belül az aláírásokat egyszer lehet benyújtani ellenőrzésre, és azt még elmondhatjuk, hogy az OVB esetlegesen úgy fog eljárni, hogy nyilván a vonatkozó jogszabály értelmezése alapján a 12 hónapon belül gyűjtötteket ellenőrzi, a többieket pedig számba veszi, és ezt követően ezzel ezt az anyagot így fogja továbbküldeni a megfelelő szervnek. Én a magam részéről ezt a harmadik megoldást támogatom leginkább, és aztán a bizottság majd úgy dönt erről, ahogy óhajt. Ez viszonylag aktuális, akkor most dönteni kellene. Kérdezem, hogy ki az, akinek az előbbi megközelítés elfogadható? Van-e valakinek ellenvéleménye? Egyet akkor kiküldhetünk, kérek egy egyetértést. Jó, köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag egy ilyet elfogadtunk. Köszönöm szépen. A mai ülést bezárom, és mindenkinek köszönöm a részvételét.

k.m.f.

**dr. Bordás Vilmos s. k.
elnök**